

HISTORISCHE BOEKEN

LEERPLAN

Versie leerplan: 01-09-2020

Versie module: BT02/A/2

Studie: Opleiding Theologie

Vakgroep: Bijbelse Theologie

Studiepunten: 4 EC | 112 studie-uren

Inhoud

Dit vak beoogt de student inzicht te geven in de Bijbelboeken *Jozua*, *Richteren*, *Ruth*, *I en II Samuël*. De eerste vraag die hierbij gesteld kan worden, is waarom deze boeken in de Tenach bij de profetische boeken staan en in de Protestantse Bijbel tot de historische boeken gerekend worden. Wat moeten we dan verstaan onder een 'historisch verhaal'?

Wanneer dit behandeld is, komen de afzonderlijke Bijbelboeken aan bod. Naast vragen als datering, auteurschap, opbouw, eenheid en doel van het boek wordt in detail op de inhoud van de boeken ingegaan. Hoe verliep bijvoorbeeld strategisch gezien de verovering van het land Palestina? En hoe vond precies de verdeling van het veroverde land plaats? Wat weten we te vertellen van de vele richters die het veroverde land bestuurd hebben? Welke rol speelt het boek Ruth in deze periode? Welke vier hoofdpersonen komen we in I en II Samuël tegen en wat wordt er over hen zowel positief als negatief bericht?

Aan de hand van dergelijke vragen en van de overige inhoud van de te bestuderen Bijbelboeken wordt grondig kennis genomen van dit studiegebied.

Leerdoelen

Algemeen

Na studie van de leerstof ben je bekend met de inleidingsvraagstukken, en met de inhoud en de theologie van de betreffende Bijbelboeken. Je bent op de hoogte van de omvang en relevantie van het aandachtsgebied en in het bijzonder van de belangrijkste Bijbels-theologische vraagstukken (inclusief belangrijke stromingen en hun vertegenwoordigers) en bent in staat hierin beargumenteerd een eigen positie in te nemen. Tevens ken je de belangrijkste (soorten) literatuur, kunt deze interpreteren, evalueren en benutten. Ten slotte ben je in staat een vertaalslag te maken van Bijbel en theologie naar gemeenteverband en het persoonlijk geloofsleven.

Kennisverwerving

Vakspecifiek

Na deelname aan dit vak en bestudering van de behandelde stof ben je bekend met de volgende woorden en begrippen en kunt deze kort omschrijven:

Vroege profeten, megilloth, Hexateuch, hèrém, landinname, amphictyonische structuur, richter, Kanaänieten, Filistijnen, Koninklijke richter, Nazireeër, lossen, leviraatshuwelijk, koningschap.

Inzicht en vaardigheid

Na afronding van dit vak heb/kun je:

- een voortschrijdend inzicht gekregen in de plaats die deze Bijbelboeken innemen in de Hebreeuwse canon;
- inzicht in de aard van bijbelse geschiedschrijving en de methoden voor de uitleg van oudtestamentische vertellingen;
- inzicht ontwikkeld in wat de Bijbelboeken vertellen over de intocht, verovering en het leven in het beloofde land tot en met het koningschap van David;
- kennis van de historische achtergrond van de Bijbelboeken Jozua, Richteren, Ruth, I en II Samuël;
- een beeld schetsen van Jozua, hoe hij zich ontwikkeld heeft en welke rol hij vervuld heeft bij de intocht en verovering van het beloofde land;
- uiteenzetten hoe de verovering van het land Kanaän verliep en hoe de verdeling van het veroverde land plaatsvond;
- inzicht in hedendaagse theorieën over het ontstaan van Israël en de inname van het land en hierover een beargumenteerde positie innemen naar aanleiding van bijbelse en archeologische gegevens;
- het belang en het specifieke karakter van de richterenperiode benoemen;
- aangeven welke rol het boek Ruth speelt in de richterenperiode;
- inzicht in de organisatie van de Israëlitische samenleving in de periode voor de koningentijd;
- de vier hoofdpersonen uit I en II Samuël beschrijven en zowel de positieve als negatieve punten van hen benoemen.

Attitude

Gedurende en na dit vak ben je (meer) onder de indruk geraakt van de betekenis van de Historische boeken voor het hedendaagse bestaan. Je bent gemotiveerd geraakt om de geleerde lessen over de intocht in het beloofde land, de richterentijd, de sterke en zwakke punten van de leiders/koningen e.d. in de eigen context toe te passen.

Toetsing

Tentamen over de module en eventueel aanvullende leerstof.

Literatuur

Verplichte literatuur

Module *Historische Boeken*.

Aanbevolen literatuur

Bijbelboeken Jozua, Richteren, I en II Samuël, Ruth.

Chisholm, Robert B. 2006. *Interpreting the Historical Books: An Exegetical Handbook*. Grand Rapids: Kregel Publications.

Howard, David M. Jr. 1993. *An Introduction to the Old Testament Historical Books*. Chicago: Moody Publishers.

Howard, David M. en Grisanti, Michael A. (red.) 2003. *Giving the Sense: Understanding and Using Old Testament Historical Texts*. Grand Rapids: Kregel Publications.

Keller, Tim. Reichters. *Om te lezen, te leren, te leiden*. Franeker: Van Wijnen, 2015.

Kitchen, Kenneth A. 2003. *On the Reliability of the Old Testament*. Grand Rapids: Eerdmans.

Paul, Mart-Jan e.a. (red.) 2006. *Bijbelcommentaar Jozua – 1 Samuël*. (Studiebijbel Oude Testament 3). Veenendaal: Centrum voor Bijbelonderzoek.

Paul, Mart-Jan e.a. (red.) 2007. *Bijbelcommentaar 2 Samuël – 2 Koningen*. (Studiebijbel Oude Testament 4). Veenendaal: Centrum voor Bijbelonderzoek.

Peels, H.G.L. 2007. *Wie is als Gij? Schaduwkanten van het oudtestamentische Godsbeeld*. Zoetermeer: Boekencentrum.

Zie verder de aanbevolen literatuur op het Studieportaal.

